

циганите, а техните проблеми се решават на общи основания, в рамките на съществуващите общи политики към цялото население. При втория подход към циганите се подхожда като към обособена общност, със специфични проблеми, които предполагат специални мерки за тяхното решаване.

Първият подход е характерен преди всичко за СССР, Югославия, Полша и Албания. В тези страни липсват специални държавни програми, насочени към циганите (в СССР и Полша с едно единствено изключение – седентаризацията на чергарите). Единствената сфера от обществения живот, в която се нарушава принципа на ‘общата’ политика към циганите, е съхраняването и развитието на етнокултурната им идентичност. В СССР Театър Ромэн е една от най-известните забележителности на Москва, съществуват и над 100 цигански музикално-танцови състава, прикрепени към различни институции, издава се в огромни (особено от днешна гледна точка) тиражи циганска музика и образци на циганския фолклор. Сходна е и ситуацията в Югославия, където кръгът на дейностите за развитие на идентичността и етнокултурата на циганите, подпомагани от държавата, са доста по-разнообразни (напр. издаване на циганска/ромска периодика, радио- и телевизионни предавания), а донякъде и в Полша, макар и в по-ограничени мащаби.

В останалите четири страни (Чехословакия, Унгария, Румъния и България) налице е ‘специален’ подход в държавната политика на обществена интеграция на циганите. Наличието на такъв подход не отменя наличието и на ‘общ’ подход, и в много случаи обществената интеграция на циганите протича в неговите рамки, но в други случаи държавата преценява, че са необходими и специални мерки. Разгледаните държавни политики за седентаризация на циганите са само един от примерите в този план.

В България на 17.12.1958 е прието вече споменатото Постановление № 258 на МС За уреждане на въпросите на циганското малцинство в България, което третира не само седентаризацията